

20.9.2023

LAUSUNTO asiassa U-jatkokirjelmä UJ 13/2023 vp - U 37/2022 vp Ehdotus vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiiviksi

Kaupan liitto kiittää eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua kantansa otsikossa mainitusta U-jatkokirjelmästä. Kaupan liitto pitää U-jatkokirjelmässä esitettyjä täsmennyksiä Suomen kantaan perusteltuina ja on niistä pääosin samaa mieltä eräin tarkennuksin.

1. Direktiivin yhteensovitus muuhun sääntelyyn

Valtioneuvoston kantana todetaan, että päällekkäistä sääntelyä tulee pyrkiä välttämään seikoista, joista jo säädetään tai tullaan todennäköisesti säättämään muissa vireillä olevissa aloitteissa viitaten erityisesti vihreät väittämät -direktiiviehdotukseen (COM/2023/166 final) ja korjauttamisoi-keutta koskevan direktiiviehdotuksen (COM/2023/155 final). Tätä seikkaa on syytä pitää aktiivisesti esillä jatkoneuvotteluiden aikana.

Näkemyksemme mukaan viherväitteiden käyttöä tulisi säännellä vain viherväitteitä koskevassa direktiivissä, jotta elinkeinonharjoittajille ei jää epäselväksi, millaisia rajoituksia viherväittämien käytölle markkinoinnissa asetetaan.

Kaupan liitto kannattaa U-jatkokirjelmässä omaksuttua linjaa, jonka mukaan Suomi suhtautuu kriittisesti direktiivin tarkoitukseen ja soveltamisalaan kuulumattomiin parlamentin muutosehdotuksiin.

Erityisen tärkeänä pidämme sitä, että valtioneuvosto pyrkii vaikuttamaan siihen, ettei nyt neuvoteltavaan direktiiviehdotukseen lisätä pimeitä käytäntöjä koskevia kieltoja (ns. dark pattern -kiellot) taikka tuotteiden koostumukseen ja väitetyksi perusteettomiin laatueroihin puuttumista (ns. dual quality -säännöt), joilla ei ole välitöntä merkitystä kuluttajansuojan vihreän siirtymän kannalta ja joita on säännelty tai ollaan sääntelemässä muissa yhteyksissä.

2. Kielletyt ja sallitut markkinointi- ja muut toimenpiteet

Kaupan liitto jakaa valtioneuvoston näkemyksen siitä, että sopimusta edeltävien tietojen antaminen tai muut tiedonantovaatimukset eivät saisi johtaa siihen, että elinkeinonharjoittajan täytyisi ilmoittaa lakisääteisen virhevas- tuun täsmällinen kestoaja. Kestoajan ilmoittaminen tavarakohtaisesti olisi hyvin työlästä eikä toisi juuri lisäarvoa kuluttajalle, ja kahden vuoden vä- himmäiskestoajan kertomisen lisäarvo olisi vielä pienempi. Kaupallisesta kestävyystakuusta kertovan graafisen merkin käyttöönottoon suhtau- dumme avoimemmin.

Suhtaudumme valtioneuvoston tavoin varauksellisesti siihen, että kulutta- jalle annettavien ennakkotietojen määrää lisättäisiin merkittävästi. Samalla huomautamme, ettei lainsäädännössä tulisi missään tilanteessa asettaa vähittäismyyjille sellaisia tiedonantovelvoitteita, joita on käytännössä mah- dotonta täyttää aukottomasti ilman valmistajan aktiivista myötävaikutusta. Tällaisia ovat esimerkiksi tiedot, jotka koskevat tavarannenaikaista van- hentumista, ohjelmistopäivitysten välttämättömyyttä, tavarannkorjattavuutta taikka vara- ja lisäosien vaikutusta tavarann toiminnallisuuteen. Myyjällä

20.9.2023

tulisi olla velvollisuus informoida kuluttajaa vain seikoista, jotka valmistaja on myyjälle kertonut. Jos valmistaja ei ole informoinut seikasta myyjää, tietojen kertomatta jättämistä ei tule pitää myyjän laiminlyöntinä.

Sen sijaan hyväksyttävänä voidaan pitää vaatimusta siitä, että myyjä kertoo kuluttajalle, mikäli valmistaja kieltäytyy korjaamasta tavaraa, jos kuluttaja tai itsenäinen korjaaja on korjannut tavarän aiemmin. Korjauspalveluiden tarjoamisella tai niistä kieltäytymisellä on välitön yhteys sekä edellä korjauttamisoikeutta koskevaan direktiiviehdotukseen että tavaröiden kestävää suunnittelua ja tuottamista koskevaan ekosunnitteluasetusehdotukseen (COM(2022) 142 final).

Mikäli direktiivillä puututaan viherväittämien käyttöön markkinoinnissa, toteamme vielä, että päästökompensoinnista kertominen kuluttajille tulisi jatkossakin sallia sillä edellytyksellä, että markkinoinnissa ei luoda kuluttajalle virheellistä mielikuvaa yrityksen omasta päästövähennystyöstä.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

Tea Taivalkoski
Asiantuntija